

határozására és azonosítására csak további, nagyobb felszínű feltárás adhat lehetőséget. A kis mennyiségű leletanyag a mai templomépület késő Árpád-kori építésére enged következtetni. A falkutatás során a szentélyhajó csatlakozásban kisebb belső és külső szondákkal, majd a külső déli homlokzatot vízszintesen átfogó kutatósávval és két függőleges sávval megállapítottuk, hogy a középkori templom egy fázisban épült; a hajó magasítása a nagy, szegmensíves záródású ablakok kialakításával egy időben, az újkorban következett be. A templom mennyezetét korábbi festett darabok esetleges beépítésének felderítésére Szabó József restaurátor kutatta: a jelek szerint nem használtak fel festett alkatrészeket. A szentély ablakai körül előkerült újkori, fekete növényi ornamentális kifestés részleteit Novák Judit festőrestaurátor megtalálta a hajóban a diadalív mellett és a DK-i ablak körül is, a szentély veszélyeztetett vakolatrészleteit rögzítette.

RÁCZ MIKLÓS

351. Sőskút, M 7 autópálya
(MRT 13/1 k. 26/7 lh.)
(Pest megye) B

2004. december folyamán régészeti szakfelügyeletet végeztünk az M7 autópálya mellett a 17+000–110+600 km-szelvényig tervezett hírközlőrendszer részére tervezett kábelfektetés földmunkáinál. A 40 cm széles és 90 cm mély nyomsáv kb. 300 m hosszan érintette az ismert régészeti lelőhelyet, viszont az árok falaiban sehol sem észleltünk régészeti objektumokra utaló beásási nyomokat. A gépi erővel kidobott talajban kis mennyiségű szórvány cseréptöredéket (nagy részük jellegtelen őskori oldaltöredék, néhány a vatyai illetve urnasíros kultúrához tartozhat). A 22. km-kő után 100 m-re került elő a lelőhely végét jelenthető utolsó apró őskori oldaltöredék. A 22. km-kő után 250 m-re fekete vastagodó altalaj kezdődött és a 90 cm mély árok nem érte el az altalajt. A kábel nyomvonalának többi területén, leleteket, régészeti objektumot nem találtunk. Az előkerült kerámiatöredékek a szentendrei Ferenczy Múzeum gyűjteményébe kerültek.

REPISZKY TAMÁS

352. Szatymaz, III. homokbánya
(Csongrád megye) Tő, Ú

2004. augusztus 23. és szeptember 17. között megelőző feltárást végeztünk a területen (51/113; M5 Nr. 78).

A bánya előzetes terepbejárása alapján a területen egy középkori település maradványait sejtettük, amely a feltárás során be is igazolódott. A régészeti lelőhely Szatymaztól északra helyezkedik el a Szatymaz–Balástya között húzódó műúttól Ny-ra, mintegy 1000 méterre.

A tervezett bányakitermelés kb. 130 m hosszú, és 90 m széles területen érintette és veszélyeztette a lelőhelyet. A földmunkagépekkel lehumuszolt terület nagy-

sága 16 200 m², amelyen összesen 297 régészeti jelenséget találtunk.

A lelőhely középső és Ny-i részén egy *késő középkori* település részleteit tártuk fel. Köztük tárolóvermeket, árkokat, karámokat, épületrészleteket, kutat; és egy cölöpökkel megerősített, talán települést határoló árok É–D-i irányban futó ágának részletét is feltártunk. Az objektumokból kis mennyiségű, a török korra keltezhető kerámiatöredék került elő.

A lelőhely keleti felében késő középkori–újkori objektumokat találtunk, melyek többsége verem.

A lelőhely minden bizonnyal a bányától északi és nyugati irányban is tovább folytatódik.

Munkatársak: Nagy Márta régész, Benedek András, Lukács József, Tompa György régészhallgatók, Kulcsár Kornél, Nagy Norbert, Rigó Péter, Szeles Imre ásatási technikusok.

MÉSZÁROS PATRÍCIA – PALUCH TIBOR – SZALONTAI CSABA

353. Szárazd, Gerenyás
(Tolna megye) Kö

A Kapos és Koppány összefolyásánál, az ártérből kiemelkedő dombon levő középkori földvár területén 2004. május 6-án tett terepbejárásomkor magas volt a fű, de a vakondtúrásokban jól látszott, hogy a domb peremén egykor paliszád húzódnak: csak itt tapasztalható, hogy a talaj erősen paticsos. A Kapos felőli oldalon nem bizonyítható, hogy ott is paliszád lett volna.

A domb belső részén néhány középkori cserepet találtam.

MIKLÓS ZSUZSA

354. Szárföld határa

(Győr–Moson–Sopron megye) Ő, LT?, Rő, Kk

Településrendezési tervhez kapcsolódó örökségvédelmi hatástanulmány készítése során 2004. április 17-én és 24-én helyszíni szemlét tartottam a település területén. A település közigazgatási határában régészeti lelőhely korábban nem volt ismert.

Felsőtag-dűlő: A Szárföldről Osli felé tartó műúttól Ny-ra nagy kiterjedésű őskori, római kori és késő középkori lelőhelyet azonosítottunk. A lelőhely több kisebb kiemelkedésből álló magasabb térszínen helyezkedik el.

Gecsei-árok mellett: Az árok által kétoldaltól határolt enyhe kiemelkedésen római kori kerámiatöredékeket gyűjtöttünk, amelyek mintegy 100–450 m átmérőjű körben szóródtak.

Gecséri-árokra-dűlő: A belterület K-i szélén egy alig észrevehető kiemelkedésen középkori és kora újkori edénytöredékeket találtunk. A település Ny-i oldalán kijelölt fejlesztési területen régészeti korú leletanyag nem került elő.

Macska-dűlő: Az iménti lelőhelyektől É-ra az Osli felé vezető műút és a Tordosa-csatorna közötti dűlőben